

Centar za edukaciju, savjetovanje i istraživanje

GODIŠNJI IZVJEŠTAJ ZA 2021. GODINU

Uvod

U 2021. nastavile smo raditi na unaprjeđenju rodne ravnopravnosti u svijetu rada, posebno na temi usklađivanja privatnog i poslovnog života i pitanjima diskriminacije roditelja na radnom mjestu; promoviranju rodno-osviještenih politika; pružanju psihološke i pravne pomoći ženama žrtvama nasilja; zatim na razvoju novih inovativnih alata za prevenciju rodno-uvjetovanog nasilja među mladima te promociji seksualnih i reproduktivnih prava i zdravlja, posebice na pitanjima dostupnosti pobačaja. Sudjelovale smo u projektu osnaživanja žena u vojsci i mirovnim misijama RH u cilju postizanja rodne jednakosti žena u vojsci, kao novom području rada CESI.

Provele smo dvije društveno odgovorne kampanje #zaštošutimo i #nijeuredu

Tijekom godine, unatoč pandemiji COVID-a 19, nastavile smo provoditi brojne aktivnosti: edukacije, pravnu i psihološku pomoć, javne akcije, događanja, zagovaranja, istraživanja i analize. Nastavljen je uspješan rad u provođenju i pružanju edukacija i savjetovanja, što pokazuju evaluacije sudionica i sudionika naših edukativnih programa. Uspješno smo surađivale s partnerskim organizacijama i institucijama i proširile suradnju u Hrvatskoj i Europskoj uniji.

CESI i dalje aktivno sudjeluje u zagovaranju i praćenju provedbe javnih politika i zakona vezanih uz područja kojima se bavimo te smo aktivne i na međunarodnom nivou, posebno u zagovaranju reproduktivnih prava žena.

Naš rad na društvenoj promjeni prepoznaju i donatori koji financijski podržavaju aktivnosti usmjerene na poboljšanje položaja žena i mladih i ostvarenje rodne jednakosti.

U 2021. godini CESI je u Državni i lokalne proračune uplatila kroz porez, prirez, doprinose na i iz plaća, i poreze i doprinose iz honorara 346.434 kn, a iz Proračuna (državni i lokalni) za provođenje projekata je dobila 178.924 kn. **U Proračun je uplaćeno 167.510 kn više nego što je dobiveno donacijama.**

U različitim aktivnostima direktno je sudjelovalo 1378 osoba. Sudionice i sudionici aktivnosti CESI su žene, mladi, predstavnici/ca institucija, škola, organizacija civilnog društva, sindikata, akademske zajednice, političkih stranaka, poslovne zajednice i medija.

2021. godina u brojkama

- ✚ 11 projekata,
- ✚ 2.133.692 kuna ukupnih prihoda,
- ✚ 7 zaposlenih osoba,
- ✚ 36 suradnica i suradnika,
- ✚ 1378 direktnih korisnica/korisnika.
- ✚ Oko milijun indirektnih korisnica/korisnika kroz aktivnosti na društvenim mrežama, portalima i medijskim objavama.
- ✚ Pruženo je 73 pravnih i psiholoških savjetovanja te 669 različitih usluga za žrtve kaznenih djela.
- ✚ SOS telefon za žene žrtve nasilja pružio je 322 usluge, od toga se 55% odnosi na psihološko savjetovanje, a 23% na pravno savjetovanje.
- ✚ Pruženo je 105 usluga besplatne pravne pomoći iz područja radnih i socijalnih prava i rodno uvjetovanog nasilja.
- ✚ Više od 270 000 osoba posjetilo različite Internetske stranice kojima upravlja CESI.
- ✚ Na društvenim mrežama imamo više od 41 000 pratitelja.
- ✚ Provedene su 2 nacionalne kampanje.
- ✚ Provedeno je 6 istraživanja/analize.
- ✚ Izrađen je priručnik za rad na temi rodne jednakosti i roditeljstva na radnom mjestu.
- ✚ Kreiran je edukacijski program prevencije rodno uvjetovanog nasilja u školskom okruženju.
- ✚ Ukupan doseg nacionalne kampanje za rodnu ravnopravnost na radnom mjestu #Nijeuredu je 197 209 korisnika/ca.
- ✚ 20390 potpisnica/ka peticije kampanje Nije u redu u uredu i ova peticija je među 6% najuspješnijih u RH.
- ✚ #Zaštošutimo - kampanja za dostupan pobačaj - osvojila treće mjesto na natjecanju IdejaX 2021.
- ✚ #Zaštošutimo 2.0 - kampanja za sveobuhvatno seksualno obrazovanje uključivala je plakate i digitalne prikaze na 136 lokacija.

Kako je 2021. godina izgledala u slikama i objavama možete potražiti na:

Facebook stranici: CentarCESI

Instagram profilu: centar.cesi

Linkedin profilu: CESI - Centar za edukaciju, savjetovanje i istraživanje.

Program „Socijalna pravda i jednake mogućnosti“

U okviru programa Socijalna pravda i jednake mogućnosti zalažemo se za socijalno pravedno društvo u kojem sve osobe uživaju jednaka prava i imaju jednake mogućnosti za ostvarivanje svojih potencijala te ravnopravno sudjeluju u svim aspektima društvenog, političkog, kulturnog i ekonomskog života.

SOS telefon i savjetovanište za žene žrtve nasilja u Krapinsko-zagorskoj županiji

SOS telefon i savjetovanište za žene žrtve nasilja Krapinsko zagorske županije nastavio je s radom i u 2021. godini u kojoj bilježimo porast broja pruženih usluga. Cilj djelovanja je pružanje psihosocijalne, emocionalne i pravne podrške ženama žrtvama nasilja te senzibilizacija i edukacija društva za problem nasilja prema ženama.

U 2021. godini dolazi ponovno do porasta broja poziva te su pružene ukupno 322 različite usluge. Od toga se najveći broj (55,3 %) odnosi na psihološko savjetovanje te pravno savjetovanje (22,7%). Usluga osobnog dolaska u savjetovanište je u prvom dijelu godine bila ograničena zbog epidemioloških mjera, a mnoge korisnice nisu bile u mogućnosti osobno doći zbog nemogućnosti korištenja javnog prijevoza, financijskih razloga ili iz straha od zaraze korona virusom.

Od ukupnog broja poziva 98,5% je bilo od strane ženskih osoba, a 1,5% od strane muških osoba. Dob korisnica/ka kreće se u rasponu od 19 do 71+ godina; najviše korisnika/ca je u dobi od 31 do 40 godina starosti (34%), no bilježimo porast poziva korisnica starije životne dobi (29,5%). Korisnice najčešće ističu prisutnost različitih vrsta nasilja, rijetko kad je prisutna samo jedna vrsta pa tako najčešće ističu prisutnost psihičkog nasilja (98,5%), fizičkog nasilja (69,9%), ekonomskog nasilja (40,3%), seksualnog nasilja (7,8%). Što se tiče počinitelja nasilja, najčešće je to suprug žrtve (63,9%), zatim bivši partner (15,5%), nepoznata muška osoba (5,4%).

U 2021. godini nastavile smo suradnju s volonterkama, sedam volonterki je kroz dežurstva na SOS telefonu ostvarilo 94 volonterska sata. Dio volonterki nije bio u mogućnosti dolaziti zbog epidemioloških/zdravstvenih razloga. Kroz supervizije i intervizije radile smo na razvoju stručnih znanja i vještina volonterki.

Kontinuirano smo radile na osvještavanju javnosti o problematici nasilja nad ženama, poticale žene da prepoznaju nasilje i prijavljuju ga. Organizirana su dva pokazna treninga samoobrane. Također smo

javnim akcijama obilježile Međunarodni dan žena, Nacionalni dan borbe protiv nasilja nad ženama te Međunarodni dan borbe protiv nasilja nad ženama u sklopu kojeg smo organizirale projekciju filma „Jedna od nas“. Izrađen je i radio jingle koji je bio emitiran 95 puta na tri radijske stanice.

Sudjelovale smo na sastancima Županijskog tima za sprečavanje i borbu protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji. Također, smo ostvarile uspješnu suradnju s Domom za žrtve nasilja u obitelji „Novi početak“, s čijim smo korisnicima redovito provodile grupe podrške.

Nastavile smo s vođenjem Facebook stranice koju trenutno prati 1007 osoba.

Mreža podrške i suradnje za žrtve i svjedoke kaznenih djela

Pružanje podrške žrtvama i svjedocima kaznenih i prekršajnih djela uključuje pružanje sljedećih usluga: psihosocijalna pomoć, pravna pomoć, emotivna podrška, podrška tijekom odlaska na sud ili druge institucije. Podrška se provodi u partnerstvu sa Ženskom sobom - Centar za seksualna prava, Udrugom „Hera Križevci - za zaštitu i promicanje ljudskih prava“, Centrom za podršku i razvoj civilnog društva „Delfin“ Pakrac, udrugom Deša - Dubrovnik, udrugom S.O.S. Virovitica - savjetovanje, osnaživanje, suradnja, udrugom „ZvoniMir“, Udrugom za podršku žrtvama i svjedocima, Ženskom grupom Karlovac „Korak“, Informativno pravnim centrom i Centrom za građanske inicijative Poreč.

Ukupno je ostvareno preko 640 usluga emocionalne podrške, praktičnih informacija i pomoći te informiranje o pravima za 54 korisnice/ka. Usluga pratnji na sud i ostale relevantne institucije pružena je 9 puta, te je održano 15 dežurstava na sudovima. Pružene su 73 usluge pravnog i psihološkog savjetovanja. Tijekom rada i pružanja usluga primjećujemo kako ne postoji isti stupanj senzibiliziranosti niti informiranosti djelatnika/ca koji rade u sustavima koji uključuju direktan rad sa žrtvama i svjedokinjama, a šira javnost slabo je upoznata s pravima žrtava i svjedoka.

U 2021. godini održane su dvije javne akcije. Također smo organizirale i održale Međuresorni trening razmjene iskustva i dobre prakse pružanja podrške žrtvama i svjedocima kaznenih djela u Đurđevcu u suradnji s drugim partnerskim organizacijama. Kontinuirano smo održavale sastanke, edukacije te okrugle stolove sa svim članicama Mreže, drugim organizacijama te predstavnicama Ministarstva pravosuđa i uprave.

Radio jingle emitiran je ukupno 129 puta, a vodimo i Facebook stranicu pod nazivom Podrška žrtvama i svjedocima KZZ.

Jednake mogućnosti u svijetu rada i procesu zapošljavanja

ŽENE BIRAJU NOVU ŠANSU

UP.01.3.1.01.0023- Lokalne inicijative za poticanje zapošljavanja - faza III

Oснаživanje nezaposlenih žena i edukacije za žene

Nastavile smo raditi na pružanju edukacije i podrške za nezaposlene žene kroz projekt “**Jednake mogućnosti u svijetu rada i procesima zapošljavanja - Žene biraju novu šansu**”. U Gradu Zagrebu i Krapinsko – zagorskoj županiji, u partnerstvu s LAG-om Zagorje Sutla i Pučkim otvorenim učilištem Krapina provele smo aktivnosti za dugotrajno nezaposlene žene i žene koje su izložene diskriminaciji u svijetu rada i procesima zapošljavanja.

Izradile smo Preporuke za zapošljavanje žena temeljem analize programa, projekata, strategija te mjera na lokalnom i nacionalnom nivou. Također u izradu Preporuka uključile smo i korisnice projekta kroz online evaluacijski upitnik i kroz razgovore. Preporuke smo predstavile putem online događaja na kojem je sudjelovalo 15 predstavnica lokalnih partnerstava za zapošljavanje, no svi/e predstavnici/e Lokalnog partnerstva za zapošljavanje Grada Zagreba, njih ukupno 63, kao i Partnerstva za tržište rada Krapinsko zagorske županije, njih ukupno 31, su dobili elektroničke verzije Preporuka.

Projekt “Radnica - Rodna jednakost u svijetu rada”

U ovoj godini započele smo provedbu projekta “Radnica – Rodna jednakost u svijetu rada” u partnerstvu s Pravobraniteljicom za ravnopravnost spolova RH, marketinškom agencijom Señor iz Zagreba i najstarijom islandskom organizacijom za ženska prava IWRA –

Icelandic Women's Rights Association, s ciljem rješavanja nejednakog i diskriminatornog položaja žena u svijetu rada.

Osnovale smo neformalnu inicijativu "Radnica" u svrhu zagovaranja rodne jednakosti u svijetu rada kroz suradnju i razmjenu znanja i iskustava s fokusom na izmjene Zakona o radu, Zakona o roditeljskim potporama te Nacionalne politike za ravnopravnost spolova. Inicijativa se sastoji od 17 osoba – predstavnica/ka sindikata, OCD-a, akademske zajednice, udruge poslodavaca i stručnjakinja. U sklopu rada inicijative organizirana su 2 online predavanja te predstavljanja rezultata istraživanja za širu javnost, a održale su ih članice inicijative i vanjske suradnice. Teme su bile spolno uznemiravanje na radnom mjestu i stavovi javnosti o pobačaju. U suradnji s članicama inicijative provedena je analiza Zakona o roditeljskim i roditeljskim potporama.

Kroz projekt je osnažena watchdog uloga CESI u zagovaračkim aktivnostima sudjelovanjem u edukaciji o zagovaračkim alatima i edukaciji za analizu politika i zakona. Partnerska organizacija IWRA održala je 5 online radionica u svrhu jačanja zagovaračkih kapaciteta organizacija civilnog društva, razmjene iskustava i osvješćivanja javnosti o rodnoj jednakosti u svijetu rada.

Kampanja NIJE U REDU U UREDU provedena je u periodu od 21.10.2021. do 15.01.2022. Izrađena je web stranica kampanje kao centralno mjesto informacija i mjesto za peticijsko pitanje za izmjenu Zakona o radu. Peticijsko pitanje je osmišljeno prema preporukama Pravobraniteljice za ravnopravnost spolova, a vezano uz produženje zabrane otkaza trudnicama i osobama koje koriste roditeljski dopust na godinu dana. Peticiju je potpisalo 20390 građana/ki čime se naša peticija našla među 6% najuspješnijih peticija u RH u posljednjih 10 godina.

Kampanja je uključivala 260 billboarda u 4 hrvatske regije, kartice ambasadora i ambasadorica kampanje na društvenim mrežama CESI i Señor-a, medijske objave, gostovanja u medijima kao i objave društveno angažiranih influensera na društvenim mrežama. U mjesec dana web stranicu kampanje je posjetilo 50 000 osoba. Od društvenih mreža korišteni su Facebook, Instagram i Youtube za koji su izrađena 4 promotivna videa. Ukupno je ostvareno 84815 impresija i 57219 pregleda videa na Youtubeu. Demografski gledano, najviše pregleda ostvareno je kod muškaraca, a što se godina tiče, u skupini 25-34 godine. To nam govori

da smo i ovim kanalom aktivirali mlađu publiku i to većinom muškarce. U razdoblju trajanja kampanje na Facebooku i Instagramu ukupno je ostvareno 449 396 impresija i 7 185 klikova. Ukupan ostvaren doseg preko svih kampanja je 197 209 korisnika/ca.

U kampanji su kao promotori i podržavatelji kampanje sudjelovali: *Atlantic Grupa, B1 plakati, Erste banka, Generali osiguranje, Hrvatski Telekom, IKEA, JGL, Sveučilište u Rijeci, Wiener osiguranje, ZABA, Zaslon digitalni medij, Merlo Advert, Tango Media, Cerovski Print Boutique, 404 Agency, Komunikacijski laboratorij, CMG Pula, Superstudio, Zaklada Slagalice, HURa I IAB, Hauska i partner, Pravobraniteljica za ravnopravnost spolova, McCann Hrvatska, Human, Olja Savičević Ivančević, GrofDarkula, NinaBljak, Milana Vlaović Kovaček, Ivan Šarić, Pamela Perkić, Lana Barić, Ivana Brkljačić i Tina Oršolić Dalessio.*

Lana Barić
glumica

'Bila sam jedina koja je potpisala ugovor na kraće razdoblje u kazalištu u kojem sam bila angažirana, samo zato što sam bila trudna.'

#nijeureduiskustvo

'Zbog odlaska na komplikacije u trudnoći optužena sam da nisam lojalna tvrtki-poslodavcu i nisam dobila promaknuće koje je trebalo uslijediti nakon provedenih razgovora i testiranja.'

nijeuredu.com

U sklopu kampanje pozvale smo građanke da s nama podijele iskustva diskriminacije na radnom mjestu te smo iste podijelile na društvenim mrežama.

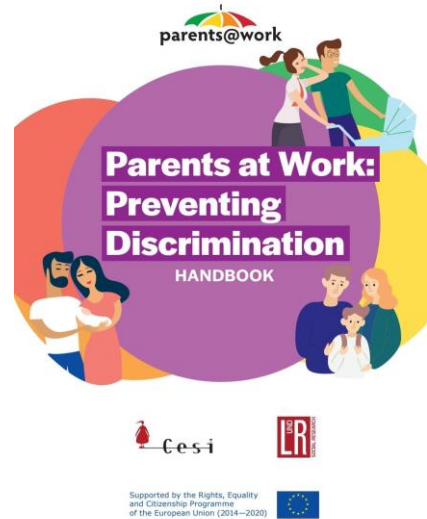
Projekt "Parents@Work : Mijenjajmo stav!"

Aktivnosti projekta paralelno su se provodile u Austriji i Hrvatskoj s ciljem podizanja svijesti o problemu zaposlenih roditelja i mogućoj diskriminaciji. U obje zemlje organizirali smo aktivnosti razmjene znanja i sastanke sa stručnjakinjama i stručnjacima iz javnog i privatnog sektora, kao i akademske zajednice.

Izradile smo Priručnik na temu prevencije diskriminacije roditelja na radnom mjestu. Priručnik je rezultat projektnih aktivnosti koje smo provele tijekom projekta, a uključuju: analize položaja roditelja na radnom mjestu, stručni sastanci, sastanci razmjene znanja s relevantnim dionicima i pilot radionice na kojima je testiran materijal ponuđen u ovom priručniku. Priručnik mogu koristiti edukatori/ce, menadžeri/ce, odjeli za ljudske potencijale u kompanijama te svi oni koji žele raditi na problemima s kojima se roditelji susreću na svom radnom mjestu, vezano za usklađivanje privatnog i profesionalnog života te postizanje jednakih mogućnosti na tržištu rada. Priručnik se može koristiti za organiziranje obrazovnih aktivnosti i radionica na temu zaposlenih roditelja s naglaskom na interaktivan pristup.

Uz podršku Pravobraniteljice za ravnopravnost spolova organizirale smo 4 online regionalne radionice s posebnim ciljem upoznavanja specifične regionalne situacije i podizanja svijesti o problemima zaposlenih roditelja i pitanjima ravnopravnosti spolova. Pozvani su predstavnici/ce lokalnih povjerenstava za ravnopravnost spolova i nadležnih odjela na gradskoj i županijskoj razini, sindikata i udruga poslodavaca, kompanija, organizacija civilnog društva, akademske zajednice i Ureda Pučke pravobraniteljice RH. Ukupno je 31 osoba sudjelovala na radionicama. Predstavile smo rezultate istraživanja o stavovima poslodavaca prema temi usklađivanja poslovnog i privatnog života te o iskustvima i percepciji zaposlenika/ca o diskriminaciji ili poteškoćama na radnom mjestu. Na radionicama je pokrenuta rasprava o specifičnoj situaciji i problemima s kojima se suočavaju zaposleni roditelji u hrvatskim regijama, lokalnim mjerama i politikama koje se odnose na zaposlene roditelje i obitelji te su prezentirani video materijali i edukativni materijali projekta.

Održana je završna konferencija projekta u Hrvatskoj na kojoj su sudjelovali predstavnici/e organizacija i institucija koje djeluju u području zaštite žrtava diskriminacije. Predstavljeni su rezultati ostvareni u okviru projekta te se raspravljalo o tome kako poboljšati položaj zaposlenih roditelja na tržištu rada.

U svrhu vidljivosti projekta i informiranja zainteresiranih osoba izradile smo 4 biltena koji su dostupni na web stranici projekta.

Pravno savjetovanište i Radnica.org

U 2021. godini pružile smo ukupno 105 usluga besplatne pravne pomoći što je 58% više u odnosu na prošlu godinu. Od ukupnog broja pruženih besplatnih pravnih savjeta i informacija 65 je pruženo ženama žrtvama rodno uvjetovanog nasilja kroz rad SOS telefona i savjetovaništa za žene žrtve nasilja u Krapinsko - zagorskoj županiji, dok je 40 pruženo iz područja radnog i socijalnog prava te ostalih pravnih područja. Savjetovanja su pružena kroz rad Pravnog savjetovaništa i web portala Radnica.org. U većini slučajeva radilo se o novim korisnicama (53,3%), dok je otprilike trećina bila u kontinuiranom savjetovanju te su nam se obraćale tri ili više puta (32,4%).

Pravna pomoć ženama žrtvama nasilja pružala se vezano uz vođenje kaznenih i prekršajnih postupaka, prava žrtava te uređenje obiteljskih i imovinskopravnih odnosa. S druge strane, upiti iz područja radnog i socijalnog prava odnosili su se na pojašnjavanje prava i obaveza iz radnih odnosa, zaštitu od diskriminacije na tržištu rada, ostvarenje roditeljskih i roditeljskih prava te prava za vrijeme nezaposlenosti. Preostali pravni savjeti pruženi su iz drugih

pravnih područja (prvenstveno obiteljskog i građanskog prava), a prevladavale su teme razvoda braka, (su)vlasničkih odnosa, iznajmljivanja nekretnina te nasljednopravnih odnosa.

U 2021. napravile smo redizajn web portala Radnica.org putem kojeg nam se mogu obratiti žene koje doživljavaju diskriminaciju i gdje senzibiliziramo javnost i pružamo informacije o svim pitanjima rodne ravnopravnosti u svijetu rada. Radnica.org ima i svoju FB stranicu koju prati 7371 osoba, a na kojoj redovito objavljujemo tekstove i informacije iz našeg područja djelovanja.

U partnerstvu s udrugama Domine i SOS Rijeka - centar za nenasilje i ljudska prava i ove godine provodile smo projekt pružanja besplatne pravne pomoći kroz edukacije, seminare i razmjene stručnih znanja i iskustva.

Program „Društveni aktivizam i politički procesi“

U okviru programa „Društveni aktivizam i politički procesi“ promičemo aktivno sudjelovanje građana i građanki, a posebice žena i mladih, u procesima donošenja odluka, kao i odgovorno kreiranje te provođenje javnih politika koje će uvažavati rodnu perspektivu.

LIBELA^{RSD}

PORTAL O RODU, SPOLU
I DEMOKRACIJI

[Libela portal o rodu, spolu i demokraciji](#) posvećen je praćenju realiteta i kritičkom propitivanju demokratskih i socijalnih praksi iz rodne perspektive s naglaskom na povećanje vidljivosti društvenog, političkog i kulturnog angažmana marginaliziranih društvenih skupina koje nisu zastupljene u dominantnim medijima. Uredništvo Libele i izdavačice donijele su odluku da će portal Libela objavljivati smanjenim kapacitetom i služiti kao trajan izvor i arhiva feminističkih tekstova.

Projekt “Osnaživanje žena i podrška u vojnim snagama i mirovnim misijama Republike Hrvatske”

U 2021. godini provele smo projekt “Osnaživanje žena i podrška u vojnim snagama i mirovnim misijama Republike Hrvatske” u partnerstvu s državnom tajnicom u Ministarstvu unutarnjih poslova RH, Irenom Petrijević Vuksanović i Pravobraniteljicom za ravnopravnost spolova RH s ciljem

poboljšanja položaja žena u vojnim snagama i mirovnim misijama.

Tijekom projekta provedena je analiza zastupljenosti žena u vojnim snagama i mirovnim misijama te se iz trenutnih pokazatelja može zaključiti da je i u ovom sektoru vidljiva rodna neravnoteža, posebice na višim i visokim položajima te položajima odlučivanja. I u ovom području zabilježena je vertikalna segregacija žena. Ipak, bilježe se trendovi povećanja udjela žena u različitim kategorijama.

U sklopu projekta provedeno je i ispitivanje stavova o izloženosti ispitanika/ca diskriminaciji, uznemiravanju i nasilju u sustavu Oružanih snaga Republike Hrvatske iz rodne perspektive, poznavanju normativnog okvira i mehanizama zaštite te stavovima o ravnopravnosti spolova i potrebi za edukacijama o rodnoj ravnopravnosti. Skoro jedna trećina ispitanika/ca (31,1%) bila je izložena nekom obliku diskriminacije u području ravnopravnosti spolova. Pritom su diskriminaciji značajno izloženije bile žene. Ispitanice/i su većinom upoznate s normativnim okvirom, a otprilike pola smatra da ne postoji jednak tretman žena i muškaraca u ovom području. Gotovo dvije trećine ih smatra poželjnim da se u proces obuke uključe edukacije o pitanjima ravnopravnosti spolova.

U sklopu projekta provedene su dvije jednodnevne radionice na kojima je sudjelovalo 61 kadetkinja i kadet vojnih učilišta u Splitu i Zagrebu. Radionice su se provodile interaktivnom metodom učenja kako bi polaznice/i mogle/i aktivno sudjelovati i raspravljati o temama jednakih mogućnosti, ravnopravnosti spolova i rodno uvjetovanog nasilja. Polaznice/i su upoznate/i s rezultatima ispitivanja o diskriminaciji, sustavom zaštite od uznemiravanja i spolnog uznemiravanja te ulozi institucije Pravobraniteljice, kao i s problemom rodno uvjetovanog nasilja i temom jednakih mogućnosti u širem kontekstu.

U sklopu projekta izrađene su Preporuke za poboljšanje i jačanje položaja žena u vojnim snagama i mirovnim misijama Republike Hrvatske

Na završnoj konferenciji projekta predstavljeni su rezultati analize položaja žena u vojnim snagama i mirovnim misijama Republike Hrvatske, zaključci s edukacijskih radionica, te izrađene Preporuke.

Edukacije i kampanje

Svoje dugogodišnje iskustvo u radu sa ženama podijelile smo sa sudionicama

IV konferencije žena sa invaliditetom u organizaciji krovne udruge SOIH na kojoj je sudjelovalo tridesetak žena s invaliditetom i predstavnice institucija.

Priključile smo u globalnoj akciji #StandWithWomenofAfghanistan podrške i solidarnosti s narodima, a posebice ženama i djevojčicama Afganistana.

Program „Spol, rod i seksualna prava

U okviru programa Spol, rod i seksualna prava radimo na više razina kako bi doprinijele promociji i ostvarenju seksualnih i reproduktivnih prava te učinkovitijoj prevenciji rodno uvjetovanog nasilja. Kontinuirano pratimo donošenje politika i strategija na nacionalnoj, međunarodnoj i regionalnoj razini koja se tiču pitanja rodnih stereotipa u obrazovanju, reproduktivnih i seksualnih prava te sudjelujemo u javnim raspravama, izradi preporuka, izvještaja u sjeni, događanjima vezanim uz relevantnu tematiku i informiranju javnosti.

Prevenција rodno uvjetovanog nasilja

Projekt „Mogu reći NEĆU. Osnaživanje mladih da se suprotstave elektroničkom seksualnom i rodno uvjetovanom nasilju“

Provođenje projekta Mogu reći NEĆU doprinosi suzbijanju elektroničkog seksualnog i rodno uvjetovanog nasilja u intimnim partnerskim vezama mladih u dobi od 15-19 godina, posebno osnažujući djevojke i podržavajući ih da se suprotstave nasilju. Uz CESI, u projektu su sudjelovale: Autonomni ženski centar, Srbija; Fundacion Privada INDERA, Španjolska i NANE – organizacija za ženska prava, Mađarska.

Preventivno - edukacijske aktivnosti za mlade

Požega i Gospodarska škola Varaždin.

Vršnjačka edukacija pružila je mladima priliku da u sigurnom prostoru propituju rodne uloge, diskutiraju i uče o rodnoj ravnopravnosti i manifestacijama (elektroničkog) seksualnog i rodno uvjetovanog nasilja, te da razvijaju kritički stav prema elektroničkom zlostavljanju.

Provedeno je osposobljavanje tridesetak vršnjačkih edukatora/ica (80% djevojaka) iz devet srednjih škola iz različitih dijelova Hrvatske, i to: Medicinska škola Osijek, Strukovna škola Vinkovci, Srednja škola D. Stražimira iz Svetog Ivana Zeline, Škola za medicinske sestre Vrapče, Srednja škola Ban Josip Jelačić iz Zaprešića, Srednja škola Glina, Gimnazija Ivana Zakmardija Dijankovečkoga Križevci, Ekonomska škola

Vršnjački edukatori/ice su u svojim školama provodili/e program koji se sastojao od osam radionica (9 školskih sati) na kojem je sudjelovalo 218 učenika/ca. Iako je većina radionica provedena licem u lice, metodologija je prilagođena provođenju online radionica i

pripremljene su prezentacije i drugi materijali. Edukacijski program za učenike/ce i trening za vršnjačke edukatore/ice omogućio je mladima teorijsku i iskustvenu obuku o prevenciji elektroničkog seksualnog i rodno uvjetovanog nasilja te osnaživanje i razvoj vještina pružanja pomoći i osvještavanja vršnjaka/inja. Rezultati evaluacije pokazuju povećanje znanja i razumijevanja problema vezanih uz seksualno i rodno-uvjetovano nasilje. Također, imali/e su prilike sudjelovati, razmjenjivati iskustva i predstaviti svoj rad na međunarodnom sastanku vršnjačkih edukatora/ica na kojem je sudjelovalo pedesetak mladih iz 4 zemlje te predstavnice partnerskih organizacija.

Podrška nastavnicima i nastavnicama

Priručnik za nastavnice i nastavnike „Elektroničko seksualno i rodno uvjetovano nasilje u mladenačkim vezama“ osmišljen je u svrhu unapređivanja znanja o seksualnom i rodno uvjetovanom nasilju, sadrži radionice za rad s mladima, institucionalne postupke koji osiguravaju učinkovit odgovor na nasilje te „dobre prakse“ u prevenciji nasilja. Svrha priručnika je pružiti stručnom osoblju u školi praktičnu podršku za poboljšanje prevencije, intervencije i izgradnju školske klime koja ne tolerira nasilje i diskriminaciju.

Provele smo šest prezentacija priručnika za 97 nastavnika/ca iz 24 škole i 11 gradova iz cijele Hrvatske. Sudionici/e su dobili tiskane i elektroničke verzije priručnika. Rezultati evaluacije pokazali su povećanu informiranost i znanje kod ¾ nastavnika/ca, materijale smatraju korisnim i izrazili su spremnost da ih koriste u svom radu.

CESI su organizirale međunarodnu online konferenciju na kojoj je sudjelovalo stotinjak nastavnika/ca iz Hrvatske, Mađarske, Srbije i Španjolske. Evaluacija je pokazala da 93% nastavnika/ca temu elektroničkog seksualnog i rodno uvjetovanog nasilja smatra relevantnom u obrazovnim procesima, a 76% smatra konferenciju iznimno korisnom za rad s učenicima/ama.

Nastavnici/ice koji su sudjelovali u projektu pokazali su veliki entuzijazam i duboku osobnu angažiranost u prevenciji nasilja te izrazili želju za redovitim obrazovanjem i usavršavanjem. Povećanjem kapaciteta učenika/ca i nastavnika/ca, suradnjom sa srednjim školama i kampanjom pridonijeli smo podizanju svijesti mladih o elektroničkom nasilju, rodnim stereotipima i normama koje doprinose toleranciji nasilja te ih ohrabрили da se suprotstave (online) zlostavljanju i nasilju.

Kampanja Mogu reći neću – Ljubav nije nasilje

Provođenje kampanje u virtualnom prostoru i stvarnom svijetu doprinosi podizanju svijesti i ohrabrivanju mladih, posebice djevojaka, u izražavanju solidarnosti i pružanju podrške te u zauzimanju zajedničkog stava protiv seksualnog i rodno uvjetovanog nasilja, bez obzira

događa li se njima ili nekome iz njihove okoline. Osim toga, mladi su informirani o obvezama škole da ih zaštiti od nasilja, uključujući i elektroničko seksualno i rodno uvjetovano nasilje.

Internetska stranica za mlade [Nechupedia](#), časopis True2You i brošura #ToNijeLjubav razvijeni su kako bi mladi naučili prepoznati različite oblike (elektroničkog) seksualnog i nasilja u vezama te ih potakli na

suprotstavljanje vršnjačkom pritisku i normama koje normaliziraju nasilno ponašanje. Kampanja na društvenim mrežama i online alati korišteni su za poticanje mladih na uključivanje i angažman u situacijama elektroničkog nasilja, kao i za demonstriranje nenasilne komunikacije i kvalitetnih ravnopravnih odnosa.

Kampanja na društvenim mrežama uključuje objavljivanje različitih sadržaja na Facebooku: nasilnevezesubezveze, Instagramu: mogurecinecu i TikToku: mogurecinecu

Kampanja na Facebooku i Instagramu imala je doseg 190.000 jedinstvenih korisnika/ca. CESI su tijekom provedbe projekta na [TikTok-u](#) objavile 13 kratkih videa, a Instagram priče, postovi i kvizovi bili su važan dio kampanje. Kako bi materijale za kampanju učinili privlačnijima mladima, distribuirale smo paket naljepnica za Viber i Whatsapp.

Ostvarile smo i suradnju s portalom *Joomboos* koji su se odlučili pridružiti kampanji i objaviti [specijal Mogu reći neću!](#) na svom portalu. CESI brošura za mlade #ToNijeLjubav distribuirana je uz tiskano izdanje magazina *Joomboos* za listopad.

Projekt „Isključi nasilje – Osvještavanje i edukacija u školama za prevenciju i intervenciju u području rodno uvjetovanog nasilja“

Cilj projekta je povećati svijest i izgraditi kapacitete studenata/ica, nastavnika/ca i stručnih suradnika/ca u školama za rad na prevenciji rodno uvjetovanog nasilja i ostvarenju rodne ravnopravnosti. Cilj je osposobiti studente/ice i nastavnike/ce da prepoznaju i pruže pomoć djeci koja su doživjela ili svjedočila rodno uvjetovanom nasilju te potaknuti djecu da se povjere nastavnicima/ama i prijave nasilje.

Poticaaj za izradu edukacijskog programa „*Prepoznavanje i reagiranje na rodno utemeljeno nasilje (RUN) u školskom okruženju*“, koji u Hrvatskoj provode Odsjek za psihologiju Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu i CESI, su velika raširenost te nedovoljna prepoznatost i osjetljivost za pitanja RUN-a u obrazovnim institucijama i sustavu. Program se sastoji od sedam modula, a CESI su pripremile modul koji se bavi prevencijom i dobrim

praksama rada na sprečavanju rodno uvjetovanog nasilja u školama. Osim toga, za potrebe edukacijskog paketa snimljeno je pet kratkih videa koji su usmjereni na prepoznavanje i intervencije u slučajevima nasilja.

U školskoj godini 2020./2021. održana su tri seminara na kojima je sudjelovalo stotinjak studenata/ica psihologije i učiteljskog fakulteta. U suradnji s Agencijom za odgoj i obrazovanje organiziran je seminar za nastavnike/ce i stručne suradnike/ce. Ovu je edukaciju za vrijeme trajanja projekta prošlo 160 učitelja/ica, nastavnika/ka i stručnih suradnika/ica u školama te oko 120 studenata/ica s više zagrebačkih fakulteta. Sudionici/e imaju priliku

aktivno sudjelovati u raspravama, razmjenjivati iskustva i uvježbavati vještine za prepoznavanje i reagiranje na slučajeve nasilja. Rezultati evaluacije ukazuju na porast u znanju i vještinama o rodno uvjetovanom nasilju, prevenciji te rodnim stereotipima.

Informiranje dionika o edukacijskom programu i kampanja na društvenim mrežama *Zaustavimo rodno uvjetovano nasilje* #stopRUN #EraseGBV bili su usmjereni na informiranje o rodnim stereotipima, različitim oblicima rodno uvjetovanog nasilja, načinima rada na prevenciji te intervencijama u školama kako bi se spriječilo, rano otkrilo, prijavilo i pomoglo u traženju pomoći onima koji/e su doživjeli/e rodno uvjetovano nasilje. Kampanju na društvenim mrežama vidjelo je oko 40 000 osoba.

Projekt se provodi u partnerstvu sa Sveučilištem Tampere, Finska, Sveučilištem u Zagrebu, Sveučilištem Blanquerna, Ramón Llull, Španjolska, organizacijom Conexus, Španjolska, Gradom Jyväskylä i u suradnji sa Sveučilištem Jyväskylä, Finska.

„Seksualno nasilje – Edukacijski i preventivni program 2 – Junior (SNEP 2 – Junior)“

Projekt **SNEP 2 – Junior** usmjeren je na prevenciju seksualnog nasilja nad djecom, a provodit će se u višim razredima osnovne škole.

Mapiranje i analiza postojećih programa prevencije seksualnog nasilja u Hrvatskoj, te na razini Europske unije provedeni su na početku projekta, nakon čega su članice Ženske sobe i CESI, organizirale ukupno 14 fokus grupa s učenicima/ama 5. i 6. razreda te s učenicima/ama 7. i 8. razreda. Na fokus grupama sudjelovalo je ukupno 105 učenika/ca, a rezultati su korišteni kao smjernica u kreiranje programa prevencije seksualnog nasilja za više razrede osnovnih škola, odnosno SNEP 2 – junior programa.

Sudjelovale smo na prvom modulu treninga za partnerske organizacije i radnoj grupi za razvoj SNEP 2 – junior programa na kojem je seksualno nasilje nad djecom obrađeno kroz nekoliko različitih tema.

Na multidisciplinarnom sastanku o provedbi programa prevencije seksualnog nasilja u osnovnim školama, predstavile smo CESI programe prevencije rodno uvjetovanog nasilja predstavnicima/ama relevantnih državnih tijela i institucija, obrazovnog sustava i organizacija

civilnoga društva koji izravno rade s djecom u ovom području.

Centralni dio projekta je razvoj SNEP 2 – junior programa. Uspostavljena je radna grupa i CESI su se usmjerile na prevenciju seksualnog nasilja u mladenačkim vezama. Pripremljene su radionice, a uz pisane edukativne materijale bit će dostupni i edukativni video materijali. S obzirom na važnost uključivanja i edukaciju roditelja o ovoj tematici, program uključuje i razvoj predavanja za roditelje.

Nositeljica projekta je Ženska soba, a partneri na projektu su Pravobraniteljica za djecu Republike Hrvatske, CESI – Centar za edukaciju, savjetovanje i istraživanje, Udruga sudaca za mladež, obiteljskih sudaca i stručnjaka za djecu i mladež, OŠ Dragutina Tadijanovića Petrinja, OŠ "Kantirida" Rijeka, OŠ Bedekovčina, OŠ "Slava Raškaj" Ozalj, OŠ "Antun Mihanović" Slavonski Brod, OŠ Veruda Pula, OŠ Matka Laginje Zagreb, Rape Crisis Network Ireland i Change Attitude (Švedska).

Radionice i osvještavanje

Provedena je analiza kurikuluma srednjih škola na području Grada Zagreba kako bi utvrdile provođenje preventivnih programa i aktivnosti vezanih uz rodno uvjetovano nasilje, rodnu ravnopravnost i seksualno i reproduktivno zdravlje u srednjim školama. Uzimajući u obzir analizirane školske kurikulume koji sadrže informaciju o provedbi preventivnih programa/aktivnosti, vidljivo je da otprilike 1/3 srednjih škola u Zagrebu provodi preventivne programe na temu rodno uvjetovanog nasilja, dok oko 10% srednjih škola provodi programe vezane uz seksualno i reproduktivno zdravlje te rodnu ravnopravnost. Područje prevencije je najslabije pokriveno u umjetničkim srednjim školama, a odmah iza njih slijede i strukovne škole koje, u najvećem broju slučajeva, nemaju preventivne programe u kurikulumima.

Kontinuirano radimo na jačanju kapaciteta profesora/ica potrebnih za rad na pitanjima rodne ravnopravnosti, uklanjanju rodni stereotipa i prevenciji nasilja u partnerskim vezama mladih te nastavljamo surađivati sa školama i pružati stručnu pomoć u provođenju aktivnosti koje doprinose prevenciji nasilja i rodnoj ravnopravnosti. Održana su predavanja i radionice za učenike/ce i studente/ice, a sudjelovale smo i na različitim konferencijama vezanim uz obrazovanje i rodno uvjetovano nasilje. Teme kojima smo se bavile na radionicama uključuju razumijevanje roda i rodne ravnopravnosti, koncept pristanka, prepoznavanje i suzbijanje elektroničkog seksualnog i rodno uvjetovanog nasilja, rad na prevenciji nasilja kroz audiovizualne medije i glazbu. U provođenju radionica surađivale smo s udrugama, školama, knjižnicama, studentskim organizacijama, a na edukacijama je sudjelovalo više od 330 osoba.

Kampanja *Milijarda ustaje protiv nasilja nad ženama* bila je posvećena ženama s Banije koje su preživjele razoran potres, izgubile domove, poslove, domaće životinje, vrtove. Sudjelovale smo 14. veljače na događaju u Glini pod nazivom „*Žene jače od potresa – solidarno sa ženama Banije*“ zajedno s književnicama, glumicama i glumcima, aktivistkinjama i aktivistima, te folklornim skupinama. Ženama su podijeljeni paketići koji su za njih prikupljeni u Zagrebu dan ranije.

Seksualna i reproduktivna prava i zdravlje

#zaštošutimo

Sveobuhvatno seksualno obrazovanje

Na nacionalnom natjecanju u kreativnosti tržišnih komunikacija IdejaX 2021, kampanja #ZAŠTOŠUTIMO za dostupan, besplatan i siguran pobačaj osvojila je brončanu medalju u kategoriji Društvene akcije.

U 2021. godini, provele smo kampanju #zaštošutimo 2.0 u cilju osvještavanja javnosti o dobrobitima sveobuhvatnog seksualnog obrazovanja koje osnažuje djecu i mlade informacijama, vještinama i pozitivnim vrijednostima potrebnim da bi razumjeli i uživali u svojoj seksualnosti te potiče odgovorno seksualno ponašanje, i doprinosi prevenciji nasilja u vezama i seksualnog nasilja.

Istraživanje koje je agencija IPSOS provela za CESI pokazuje da tri četvrtine građana/ki smatra da u škole treba uvesti sveobuhvatno seksualno obrazovanje, dok bi 72% ispitanih to obrazovanje u školama učinilo obveznim. Isti postotak anketiranih smatra da djeca i mladi u školi ne dobivaju dovoljno informacija o seksualnosti, zaštiti reproduktivnog zdravlja te prepoznavanju i zaštiti od različitih oblika nasilja. Čak devet od deset građana/ki smatra da je država dužna osigurati djeci i mladima pristup ovom tipu informacija, obrazovanja i usluga. Najveću podršku uvođenju sveobuhvatnog seksualnog obrazovanja iskazuju ispitanice i ispitanici u dobnoj skupini od 30 do 45 godina.

HOMOFOLBIJA MRZI SAMU POMISAO O SEKSUALNOM OBRAZO- VANJU U SKOLAMA.	NEŽELJENA TRUDNOĆA SMATRA DA SEKSUALNO OBRAZOVANJE KVARI DJECU.
Seksualno obrazovanje sprječava mržnju.	Seksualno obrazovanje sprječava neželjenu trudnoću.
#zaštošutimo www.cesi.hr	#zaštošutimo www.cesi.hr

Outdoor kampanja provedena je na način da je u Zagrebu postavljeno 20 billboarda i plakata na 32 lokacije, a poruke kampanje su se našle na 62 city light-a u 12 gradova. Poruke kampanje i kratki video zapisi prikazivani su na digitalnim reklamnim zaslonima na 22 lokacije i zabilježeno je 350.689 aktivnih gledatelja i 1.037.412 impresija.

Kampanja na društvenim mrežama uključivala je Facebook i Instagram. Facebook oglase vidjelo je 809.363 osoba, imale su 1.085.837 impresija i 3.755 reakcija. Doseg Instagram storyja je 471.892 osoba i zabilježeno je 635.000 impresija.

Kontinuirano u raspravama naglašavamo važnost pitanja prevencije te ukazujemo na probleme i prepreke koje uključuju nedosljedno provođenje zdravstvenog odgoja u školama i ograničen pristup uslugama zaštite reproduktivnog zdravlja mladih te negativan utjecaj retrogradnih trendova na očuvanje reproduktivnog zdravlja. Govorile smo na panelu o reproduktivnom zdravlju mladih na završnoj konferenciji projekta "Zdrave konzultacije" koji provodi Hrvatsko debatno društvo u partnerstvu s Gradskim uredom za zdravstvo.

Na inicijativu portala Reci.hr te uz podršku građanskih inicijativa i organizacija civilnoga društva pokrenuta je peticija za uvođenje sveobuhvatnog seksualnog obrazovanja u osnovne i srednje škole. Sudjelovale smo u pripremi peticije, izradi argumentacije te u promociji na društvenim mrežama. Peticija sa zahtjevom za uvođenje sveobuhvatnog seksualnog obrazovanja u škole kao obveznog nastavnog predmeta prikupila je više od 13 000 potpisa te doprinijela svijesti građana i građanki da je sveobuhvatno seksualno obrazovanje u okviru obrazovnog sustava jedan od najvažnijih alata u prevenciji seksualnog uznemiravanja i nasilja.

Zagovaranje za donošenje i provođenje politika zaštite reproduktivnog zdravlja

Proteklih nekoliko godina intenzivirala se rasprava o pravu žene da samostalno odlučuje hoće li i kada imati djecu, uključujući i pravo na prekid trudnoće. Aktivno smo uključene u raspravu, aktivnosti osvještavanja i zagovaračke aktivnosti. U raspravama se najveći naglasak stavlja na slobodu izbora koju politički moćnici i s njima povezane klerikalne organizacije neprestano nastoje osporiti.

Prijedlog o sprječavanju i prekidu trudnoće koji je pripremljen u suradnji s Inicijativom liječnika/ca i pravnim stručnjakinjama i dalje čeka da uđe u saborsku proceduru. Glavni ciljevi zakona su: štititi reproduktivno zdravlje, autonomiju i dostojanstvo žene koja traži prekid trudnoće; primjenom kontracepcije te provođenjem edukacije u obrazovnim i

**Iza svake
uspješne
žene stoji
pravo na
izbor.**

zdravstvenim ustanovama utjecati na smanjenje broja neplaniranih trudnoća; povećati dostupnost, pristupačnost i kvalitetu usluga u području reproduktivnog zdravlja.

Sudjelovale smo u pripremi i zagovaračkim aktivnostima s ciljem usvajanja *Rezolucije o seksualnom i reproduktivnom zdravlju i pravima*, izvjestitelja Predraga Freda Matića. Rezolucijom se od država članica Europske unije, među ostalim, traži da poštuju seksualna i reproduktivna prava žena te osiguraju pravo na legalan pobačaj i seksualnu edukaciju svojim građankama i građanima.

Uključene smo u razmjene iskustava u radu na području promocije i zaštite reproduktivnih prava žena na nacionalnom, EU i međunarodnom nivou, a pozivamo eksperte/ice i donositelje/ice odluka na različitim razinama da daju podršku provođenju programa koji se bave unapređenjem reproduktivnog zdravlja i prava. U proteklom su periodu bile aktualne rasprave o utjecaja pandemije COVID – 19 na dostupnost zdravstvenih usluga u području reproduktivnog

zdravlja i na povećanje rodno uvjetovanog nasilja. Kroz sudjelovanje na međunarodnim događajima imale smo priliku informirati i međunarodne stručnjakinje/stručnjake i predstavnike/ce institucija o situaciji u Hrvatskoj. Govorile smo na okruglom stolu *Tjelesna autonomija i seksualno i reproduktivno zdravlje i prava*, koji je u organizaciji Veleposlanstva Francuske organiziran u okviru Generation Equality foruma, te sudjelovale na događanjima i konzultacijama koje su organizirali European Parliamentary Forum on Population and Development, IPPF, ASTRA Network, Center for Reproductive Rights, UNWOMEN, i UN.

Osim toga, radimo na povećanju kapaciteta i jačanju suradnje nevladinih organizacija, građanskih inicijativa, medija, akademske zajednice te profesionalaca/ki različitih struka kako bi zajedno doprinijeli promociji i ostvarenju seksualnih i reproduktivnih prava te prevenciji opstetričkog nasilja. Sudjelujemo i u inicijativi udruge RODA koja je odlučila organizirati Wiki-maraton u sklopu Projekta RADAR kako bi žene u Hrvatskoj svojim volonterskim radom pridonijele obogaćivanju raznolikosti i objektivnosti informacija na Wikipediji. Dio smo *Inicijative za smanjenje poreza na menstrualne potrepštine* koju je pokrenula Udruga PaRiter, a uključivala je i peticiju za smanjenje poreza na menstrualne potrepštine na minimalnu poreznu stopu od 5%.

Osvještavanje i informiranje na društvenim mrežama

Internetska stranica SEZAM – Seksualna edukacija za mlade informira mlade i stručnjake/inje o pitanjima vezanim uz seksualnost, rodnu ravnopravnost i prevenciju rodno uvjetovanog nasilja.

Informiranje i senzibiliziranje mladih provodi se preko društvenih mreža. Facebook stranica SEZAM ima oko 3.000 korisnika/ca. Na Facebook stranici *Nasilne veze su bezveze* koja ima 10.500 korisnika/ca i Instagram stranici koja ima 725 pratitelja provodile smo kampanje #Mogurecinecu i #StopRUN. Provodile smo kampanju na društvenim mrežama pod nazivom „Moja stvar moj izbor – vrijeme je da saznaš više“ s ciljem informiranja mladih o seksualnim i reproduktivnim pravima te poticanja većeg

uključivanja mladih u rasprave i aktivnosti vezane uz njihovo reproduktivno zdravlje. Facebook stranica *Moja stvar moj izbor* ima 8500 korisnika/ca.

Program istraživanje, analize i zagovaranje politika rodne ravnopravnosti

*U okviru programa **Istraživanje, analize i zagovaranje politika rodne ravnopravnosti** CESI zagovaraju uključivanje rodne perspektive u sektorske javne politike i rodne osjetljive proračune, te su uključene su u rad odgovornih tijela na nacionalnoj i lokalnoj razini u procesu donošenja relevantnih propisa i mjera.*

Praćenje i poticanje razvoja nacionalnog zakonodavnog i institucionalnog okvira za unaprjeđenje ženskih ljudskih prava i ravnopravnosti spolova te pružanje stručne podrške i informacija državnim tijelima i institucijama javnog sektora za provedbu mjera i aktivnosti koje doprinose rodnoj ravnopravnosti važne su odrednice našeg rada.

Sudjelujemo u aktivnostima Hrvatske platforme za međunarodnu građansku solidarnost (**CROSOL**). Članice smo Platforme 112.

Naša dobra umreženost i članstvo u međunarodnim mrežama omogućuje nam sudjelovanje u međunarodnim kampanjama i aktivnostima te zagovaranju. Putem Internetske stranice i mjesečnog biltena redovito dijelimo informacije o situaciji u Hrvatskoj i našim aktivnostima s članicama Astra mreže za seksualna i reproduktivna prava žena u CEE.

Djelujemo kao članice „Savjeta za provedbu plana implementacije Garancije za mlade“ pri Ministarstvu rada i mirovinskog sustava.

Kao članice Lokalnog partnerstva za zapošljavanje Grada Zagreba sudjelujemo na događanjima LPZ-a.

Početak godine pokrenule smo rad inicijative Radnica u kojoj sudjeluju predstavnice/i udruga, sindikata, akademske zajednice i institucija u svrhu razmjene znanja na temi rodne jednakosti u svijetu rada. U okviru inicijative radile smo na analizi Zakona o roditeljskim potporama koju ćemo koristiti u svrhu zagovaračkih aktivnosti za poboljšanje položaja žena u svijetu rada.

Sudjelovale smo u e-savjetovanju Grada Zagreba za mjeru roditelj odgojitelj, te dale podršku odluci Grada i konkretne prijedloge za unaprjeđenje mjere.

socijalnih prava i jednakosti.

Članice smo Županijskog tima za sprečavanje i borbu protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji Krapinsko - zagorske županije.

Sudjelovale smo u pripremi CROSOL izvještaja „Provedba ciljeva održivog razvoja u Hrvatskoj – perspektiva civilnog društva“ gdje smo autorice poglavlja vezanog uz Cilj 5 koji se odnosi na postizanje rodne ravnopravnosti i osnaživanje žena i djevojčica.

Ostvarena su partnerstva u RH i EU u svrhu provedbe projekata i širenja mreže suradnje na temi

Rodna analiza lokalnih izbora 2021. – Utječe li razvijenost i urbanost na veću političku participaciju žena?

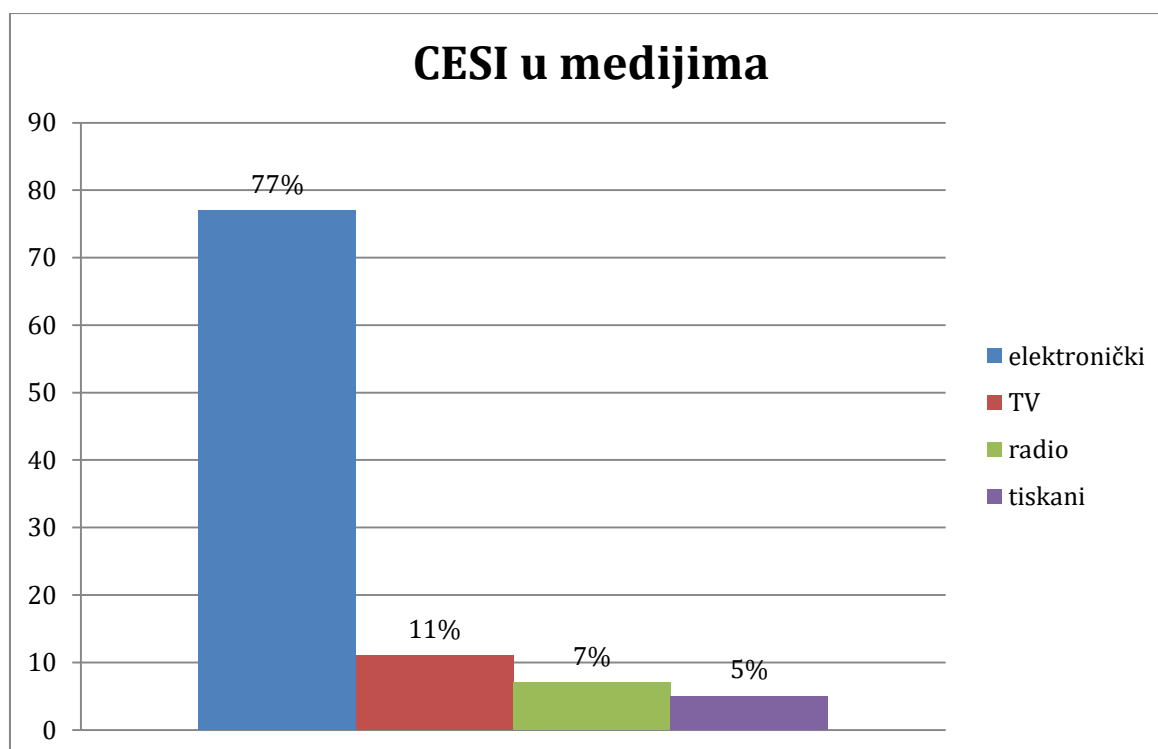
Nastavile smo rad na rodnim analizama izbornih procesa, a 2021. godine održani su lokalni izbori. Izrađena je [rodna analiza](#) kandidatura i rezultata izbora iz aspekta uravnotežene zastupljenosti žena u svrhu utvrđivanja razlika u političkoj participaciji žena na lokalnoj razini u kontekstu dihotomija urbano – ruralno i razvijeno – nerazvijeno.

Kao uzorak uzet je izračun indeksa razvijenosti te je iz svake skupine razvijenosti selektirano prvih 10 jedinica lokalne samouprave (JLS) koje smo dodatno razvrstale prema upravnom i brojčanom kriteriju. Udio izabranih žena

sukladno analiziranim kriterijima pokazuje da je u prosjeku izabrana trećina ili četvrtina žena. Od toga, u 80 analiziranih JLS-ova izabrano je samo osam žena načelnica općina i jedna gradonačelnica. Tek neznatno manje žena politički participira u općinama nego u gradovima.

Analizom je utvrđeno da je lokalna politička participacija žena kompleksnija od dihotomija urbano-ruralno i razvijeno-nerazvijeno. Navedeni kriteriji nisu adekvatan prediktor političke participacije žena, a indeks razvijenosti, na temelju kojeg su grupirani JLS-ovi u analizi, ne uključuje rodnu dimenziju razvoja odnosno nije rodno osjetljiv. Korištenje takvog indeksa bi omogućio kvalitetniji prediktor političke participacije žena.

CESI u medijima i aktivnost na društvenim mrežama

Kao i prethodnih godina, u 2021. godini nastavile smo pratiti objave na internetskim portalima, televiziji, radiju te dnevnom, tjednom i mjesečnom tisku. Medijski izvještaj koncipirale smo na temelju naše arhive i internog sustava praćenja aktivnosti.

U 2021. godini zabilježile smo **ukupno 124 medijska pojavljivanja**. Od toga najviše na web-u. Osim toga, radio jinglovi su emitirani na radio postajama 224 puta. Održale smo razinu angažmana na društvenim mrežama kao i prethodnih godina. Broj like-ova na CESI Facebook stranici je porastao pa smo krajem 2021. godine zabilježile 5139 like, 5666 osoba prate stranicu CESI.

Zahvaljujući donaciji Mediatoolkit-a, odnosno zaposlenici Mediatoolkit-a Klari Malnar od sada sve medijske aktivnosti možemo pratiti putem tog servisa.

Uz CESI službenu Facebook stranicu, za mnoge naše projekte kreirane su zasebne stranice koje omogućuju detaljnije informiranje o projektnim aktivnostima.

Od ove godine CESI ima LinkedIn profil te Instagram profil koji prati ukupno 989 osoba.

Potražite nas online

Web	FB	Twitter/ Instagram / Youtube / LinkedIn
cesi.hr radnica.org libela.org sezamweb.net nechupedia.sezamweb.net nijeuredu.com	CentarCESI PortalLibela Eumogucnosti SOStelefonZagorje mrezapodrskezisKZZ sezamweb radnica.org MojastvarMojizbor kampanjadvijedjevojice nasilnevezesubezveze genderwagewatchers	Twitter @PortalLibela Instagram centar.cesi StopRUN/Mogurecinecu Youtube Ravnopravnost LinkedIn CESI – Centar za edukaciju, savjetovanje i istraživanje

Članice tima i organizacijski razvoj

U 2021. godini zaposlenice i članice CESI tima bile su: Anamarija Tkalčec, voditeljica programa i koordinatorica, Sanja Cesar, voditeljica programa, Sanda Malbaša, voditeljica financija i zamjenica koordinatorice, Nataša Bijelić, stručna suradnica, Lana Kučer, stručna suradnica, Vendi Keserica, voditeljica projekta i Tena Sambolić – Petrišić, voditeljica projekta.

U ožujku smo provele strateško planiranje nakon čega smo usvojile Strateški plan (2022 – 2025). U jesen je provedeno operativno planiranje i izrađen Operativni plan za 2022. godinu. U prosincu 2021. održana je redovna izborna Skupština CESI.

Stručna suradnica Lana Kučer sudjeluje u programu Women's Human Rights Training Institute (WHRTI-8), 2020-2022. Institut ima jedinstveni program obrazovanja i osposobljavanja i napredni je program usmjeren na izgradnju i razvoj kapaciteta mladih pravnic/ka iz srednje i istočne Europe za vođenje parnica o pitanjima ženskih prava uključujući: nasilje nad ženama i nasilje u obitelji, seksualno i reproduktivno zdravlje i prava, socijalna i

ekonomska prava, diskriminaciju pri zapošljavanju i višestruku diskriminaciju.

U sklopu projekta Radnica, sudjelovale smo u edukaciji na temu izrade analize zakona i politika koju je vodila Nives Miošić.

Za volonterke na SOS telefonu i volontere/ke koji pružaju podršku na sudovima kontinuirano se provode intervizije, supervizija i dodatna edukacija. Sudjelovale smo na tematskim edukacijama: izgradnja kapaciteta za pružanje savjetovanja; informiranje o osnovnim pravima; emocionalna podrška prije, tijekom i nakon sudskog postupka te pratnje na sudove i druge relevantne institucije; prevencija stresa kod pomagačica.

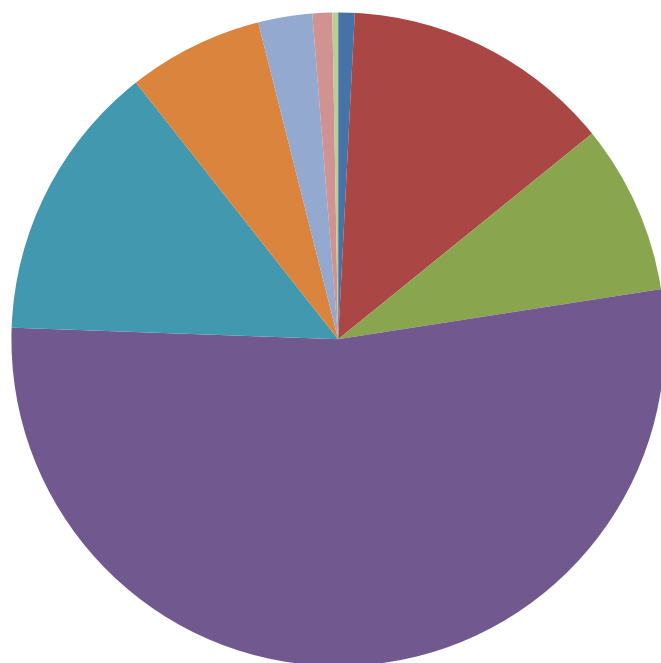
U svrhu dobrog upravljanja koristimo OK - Sustav upravljanja kvalitetom za organizacije civilnog društva.

CESI Knjižnica, nažalost zbog pandemije COVID-19 nije bila kontinuirano otvorena za javnost, no po dogovoru se može doći radnim danom od 10-15 sati uz prethodnu najavu. Sve knjige upisane su u sustav BIBA (biba.cesi.hr).

Godišnji financijski izvještaj

	PRIHODI	2.133.692 kn	283.171 €	
Prihodi od pružanja usluga		17.300 kn	2.296 €	0,81%
Prihodi od partnerstva na projektima - EU fondovi		284.956 kn	37.818 €	13,36%
Prihodi od donacija iz proračuna - EU fondovi		178.924 kn	23.746 €	8,39%
Prihodi od međunarodnih organizacija		1.131.098 kn	150.113 €	53,01%
Prihodi od trgovačkih društava i ostalih pravnih osoba		294.762 kn	39.119 €	13,81%
Prihodi od donacija iz državnog proračuna		142.650 kn	18.932 €	6,69%
Prihodi od donacija iz proračuna jedinica lokalne samouprave		57.050 kn	7.571 €	2,67%
Prihodi od imovine		20.823 kn	2.764 €	0,98%
Ostali prihodi		6.129,00 kn	813 €	0,29%

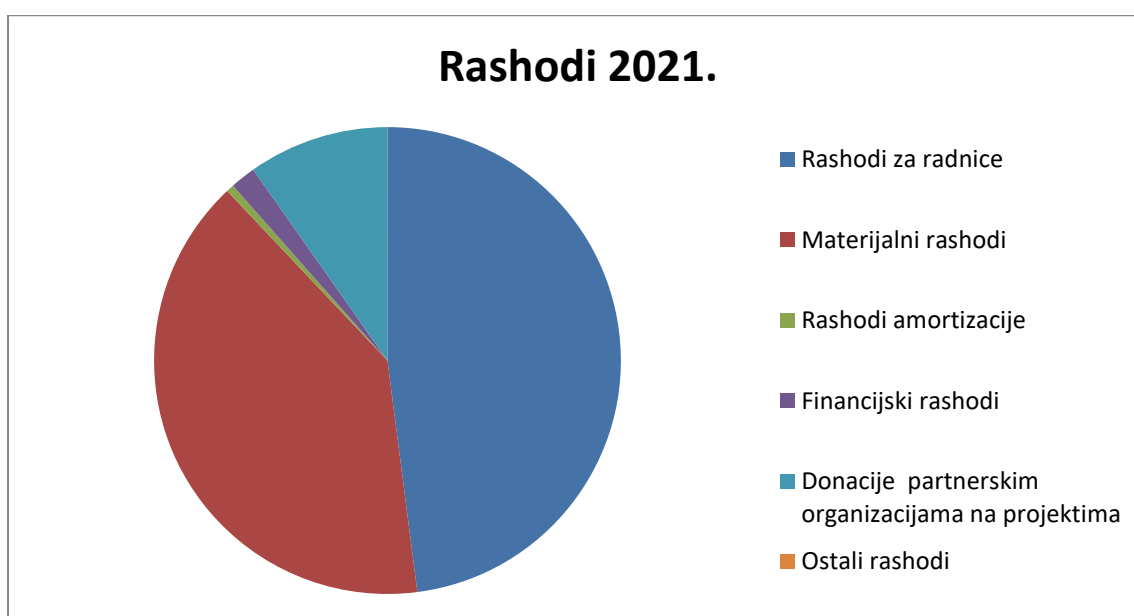
PRIHODI 2021.

- Prihodi od pružanja usluga
- Prihodi od partnerstva na projektima - EU fondovi
- Prihodi od donacija iz proračuna - EU fondovi
- Prihodi od međunarodnih organizacija
- Prihodi od trgovačkih društava i ostalih pravnih osoba
- Prihodi od donacija iz državnog proračuna
- Prihodi od donacija iz proračuna jedinica lokalne samouprave
- Prihodi od imovine
- Ostali prihodi

RASHODI			2.027.416 kn	269.066 €
Rashodi za radnice			910.581 kn	120.847 €
Materijalni rashodi			973.978 kn	129.261 €
Rashodi amortizacije			9.649 kn	1.281 €
Financijski rashodi			11.349 kn	1.506 €
Donacije partnerskim organizacijama na projektima			121.837 kn	16.169 €
Ostali rashodi			22 kn	3 €

Cesijev ukupni prihod u 2021. godini je 2.133.692 KN. Sredstva prenesena iz prethodnog razdoblja su 408.054 KN. Ukupni rashodi su 2.027.416 KN te višak prihoda raspoloživ u idućem razdoblju iznosi 514.330 KN. Bilanca na 31.12.2021. godine iznosi 1.074.159 KN.

Donatori u 2021. godini bili su:

Active Citizens Fund

The Sigrid Rausing Trust

Europska unija

Veleposlanstvo SAD-a u Hrvatskoj

Ministarstvo pravosuđa

Ministarstvo rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike

Krapinsko - zagorska županija

Grad Zagreb

Ured za udruge Vlade RH

JGL d.o.o

Erste banka

Madison Consulting

Privatni donatori